

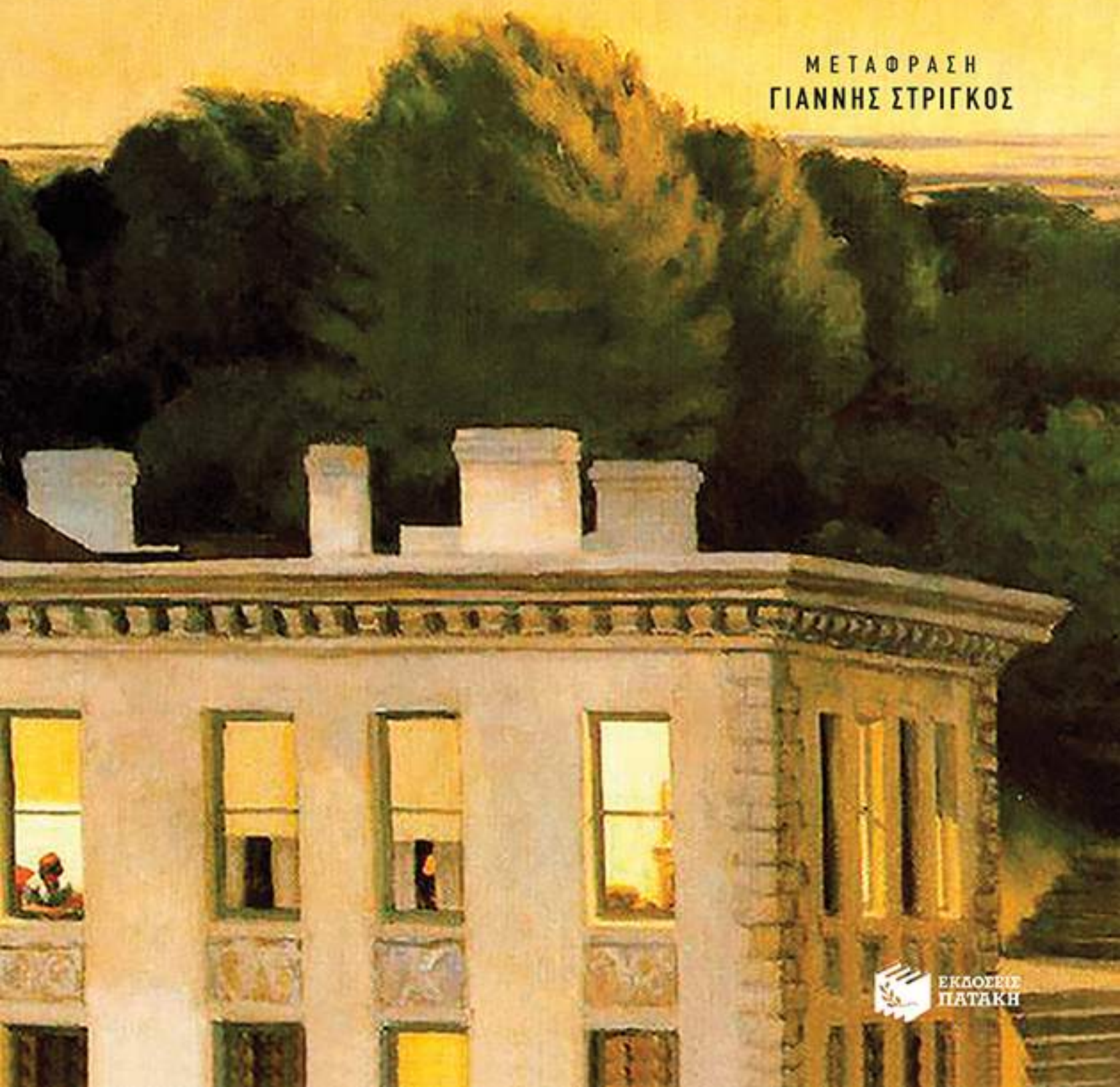
ΖΟΕΛ ΝΤΙΚΕΡ

Το βιβλίο των Μπάλτιμορ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΟΥ **Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΧΑΡΡΥ ΚΕΜΠΕΡΤ**

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΡΙΓΚΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κυριακή 24 Οκτωβρίου 2004 (Έναν μήνα πριν από την τραγωδία)	11
---	----

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Το βιβλίο της χαμένης νιότης (1989-1997)	13
--	----

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Το βιβλίο της χαμένης αδελφότητας (1998-2001).	287
--	-----

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

Το βιβλίο των Γκόλντμαν (1960-1989).	355
--	-----

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ

Το βιβλίο της τραγωδίας (2002-2004).	419
--	-----

ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΡΟΣ

Το βιβλίο της επανόρθωσης (2004-2012).	497
--	-----

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Πέμπτη 22 Νοεμβρίου 2012 (Ημέρα των Ευχαριστιών)	541
--	-----

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κυριακή 24 Οκτωβρίου 2004

Έναν μήνα πριν από την τραγωδία

ΑΥΡΙΟ, ο ξάδελφός μου ο Γούντυ μπαίνει φυλακή. Εκεί θα περάσει τα επόμενα πέντε χρόνια της ζωής του.

Στον δρόμο που με οδηγεί από το αεροδρόμιο της Βαλτιμόρης στο Όουκ Παρκ, τη γειτονιά των παιδικών του χρόνων όπου πηγαίνω να τον βρω την τελευταία μέρα ελευθερίας του, τον φαντάζομαι ήδη να παρουσιάζεται μπροστά στην πύλη των επιβλητικών φυλακών του Τσέσαϊρ, στο Κοννέκτικατ.

Περνάμε τη μέρα μας μαζί, στο σπίτι του θείου μου του Σαούλ, εκεί όπου υπήρξαμε τόσο ευτυχισμένοι. Είναι εκεί ο Χίλλελ και η Αλεξάντρα, και όλοι μαζί, για μερικές ώρες, γινόμαστε και πάλι το υπέροχο κουαρτέτο που ήμασταν κάποτε. Εκείνη τη στιγμή, ούτε που φαντάζομαι τις συνέπειες που η μέρα αυτή θα έχει στις ζωές μας.

Δυο μέρες αργότερα, με παίρνει στο τηλέφωνο ο θείος μου ο Σαούλ.

«Μάρκους; Ο θείος Σαούλ είμαι.»

«Γεια σου, θείε! Πώς πάει...»

Με διακόπτει.

«Μάρκους, άκουσέ με καλά. Είναι ανάγκη να έρθεις αμέσως στη Βαλτιμόρη. Και μη με ρωτήσεις τίποτα. Συνέβη κάτι πολύ σοβαρό».

Μου κλείνει το τηλέφωνο. Στην αρχή νομίζω πως έπεσε η γραμμή και τον ξανακαλώ αμέσως. Δεν απαντά. Καθώς επιμένω, τελικά το σηκώνει και μου λέει κοφτά: «Έλα στη Βαλτιμόρη».

Και το ξανακλείνει.

Αν βρείτε αυτό το βιβλίο, διαβάστε το, σας παρακαλώ.

Θα 'θελα να μάθει κάποιος την ιστορία των Γκόλντμαν της Βαλτιμόρης.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Το βιβλίο της χαμένης νιότης
(1989-1997)

ΕΙΜΑΙ ο συγγραφέας.

Έτσι με αποκαλούν όλοι. Οι φίλοι μου, οι συγγενείς μου, ακόμη και άνθρωποι που δεν ξέρω και που με αναγνωρίζουν σε κάποιον δημόσιο χώρο λέγοντάς μου: «Εσείς δεν είστε αυτός ο συγγραφέας...». Είμαι ο συγγραφέας, αυτή είναι η ταυτότητά μου.

Ο κόσμος πιστεύει πως η ζωή ενός συγγραφέα είναι μάλλον ήρεμη. Πρόσφατα μάλιστα, ένας φίλος μου, παραπονούμενος για την ώρα που του παίρνει η καθημερινή διαδρομή ανάμεσα στο σπίτι και στο γραφείο του, τελικά μου είπε: «Εδώ που τα λέμε, εσύ σηκώνεσαι το πρωί, κάθεσαι στο γραφείο σου και γράφεις. Αυτό είναι όλο». Δεν του έδωσα καμία απάντηση, αντιλαμβανόμενος πόσο πολύ, στο συλλογικό υποσυνείδητο, η δουλειά μου ισοδυναμεί με το να μην κάνεις τίποτα. Οι άνθρωποι πιστεύουν πως την αράζουμε, όμως, αντιθέτως, οι στιγμές που δεν κάνουμε τίποτα είναι εκείνες κατά τις οποίες δουλεύουμε περισσότερο.

Το να γράφεις ένα βιβλίο είναι σαν να ανοίγεις κατασκήνωση. Η ζωή σου, μοναχική και ήσυχη συνήθως, ξαφνικά αναστατώνεται από ένα πλήθος προσώπων που μια μέρα καταφτάνουν ξαφνικά κι έρχονται να φέρουν τα πάνω κάτω στην ύπαρξή σου. Εμφανίζονται ένα πρωί, μ' ένα μεγάλο λεωφορείο, απ' το οποίο κατεβαίνουν θορυβωδώς, κατενθουσιασμένοι από τον ρόλο που κατάφεραν να αποσπάσουν. Κι εσύ πρέπει να τους υποστείς, πρέπει να ασχοληθείς μαζί τους, να τους ταΐσεις, να τους προσφέρεις κατάλυμα. Είσαι υπεύθυνος για όλα. Επειδή εσύ είσαι ο συγγραφέας.

Η ιστορία ετούτη ξεκίνησε τον Φλεβάρη του 2012, όταν έφυγα από τη Νέα Υόρκη για να πάω να γράψω το καινούριο μου μυθιστόρημα στο σπίτι που είχα μόλις αγοράσει στο Μπόκα Ρέιτον, στη Φλόριντα. Το είχα αποκτήσει τρεις μήνες νωρίτερα, με τα χρήματα που εισέπραξα απ' τα κινηματογραφικά δικαιώματα του τελευταίου μου βιβλίου, και πέρα από μερικά σύντομα πηγαινέλα για να το επιπλώσω, τον Δεκέμβρη και τον Γενάρη, ήταν η πρώτη φορά που πήγαινα εκεί να καθίσω κανονικά. Ήταν ένα ευρύχωρο σπίτι, με τζαμαρία ολόγυρα, απέναντι από μια λίμνη την οποία πολλοί επέλεγαν για τον περίπατό τους. Βρισκόταν σε μια πολύ ήσυχη γειτονιά, γεμάτη πράσινο, όπου ζούσαν ως επί το πλείστον εύποροι συνταξιούχοι, ανάμεσα στους οποίους ήμουν σαν παραφωνία. Είχα τα μισά τους χρόνια, αλλά είχα διαλέξει αυτό το μέρος για να έχω απόλυτη ηρεμία. Ήταν ό,τι ακριβώς χρειαζόμουν για να γράψω.

Αντίθετα από τις προηγούμενες διαμονές μου εκεί, που ήσαν πολύ σύντομες, αυτή τη φορά είχα όλο τον χρόνο μπροστά μου, κι έτσι πήγα στη Φλόριντα με το αυτοκίνητο. Τα δυο χιλιάδες χιλιόμετρα που έπρεπε να διανύσω δε με φόβιζαν διόλου – στη διάρκεια των προηγούμενων χρόνων είχα κάνει αμέτρητες φορές τη διαδρομή από τη Νέα Υόρκη για να πάω να επισκεφτώ τον θείο μου, τον Σαούλ Γκόλντμαν, που είχε εγκατασταθεί στα προάστια του Μαϊάμι μετά την τραγωδία που είχε βρει την οικογένειά του. Ήξερα τον δρόμο με κλειστά μάτια.

Άφησα πίσω μου τη Νέα Υόρκη, καλυμμένη από ένα λεπτό στρώμα πάγου και το θερμόμετρο να δείχνει δέκα υπό το μηδέν, κι έφτασα στο Μπόκα Ρέιτον δυο μέρες αργότερα, όπου κυριαρχούσε ένας ήπιος τροπικός χειμώνας. Ξαναβρίσκοντας το οικείο αυτό περιβάλλον με τον ήλιο και τους φοίνικες, δε γινόταν να μη σκεφτώ τον θείο μου τον Σαούλ. Μου έλειπε τρομερά. Συνειδητοποίησα πόσο πολύ την ώρα που έβγαινα απ' τον αυτοκινητόδρομο για να κατευθυνθώ προς το Μπόκα Ρέιτον, παρόλο που ένιωθα την επιθυμία να συνεχίσω ως το Μαϊάμι για να πάω να τον δω. Τόσο, που αναρωτήθηκα αν τις

προηγούμενες φορές που είχα έρθει το είχα κάνει όντως για να ασχοληθώ με την επίπλωση του σπιτιού ή αν κατά βάθος οι επισκέψεις μου δεν ήταν ένας τρόπος για να επανακτήσω τους δεσμούς μου με τη Φλόριντα. Χωρίς τον θείο μου, δεν ήταν το ίδιο.

Ο πιο κοντινός γείτονας ήταν ένας συμπαθής εβδομηντάχρονος, ο Λέοναρντ Χόροβιτς, εξέχουσα μορφή στον τομέα του συνταγματικού δικαίου στο Χάρβαρντ, ο οποίος περνούσε τον χειμώνα στη Φλόριντα και γέμιζε τις ώρες του, από τότε που είχε πεθάνει η γυναίκα του, γράφοντας ένα βιβλίο που δεν κατόρθωνε να το ξεκινήσει. Την πρώτη φορά που τον συνάντησα ήταν η μέρα που το σπίτι έγινε δικό μου. Είχε έρθει να μου χτυπήσει την πόρτα κρατώντας ένα πακέτο μπίρες για καλωσόρισμα κι από την πρώτη στιγμή είχαμε πολύ καλή επαφή. Έκτοτε το είχα κάνει συνήθεια και ερχόταν να με χαιρετήσει όποτε πήγαινα. Πολύ γρήγορα, αποκτήσαμε φιλικές σχέσεις.

Του άρεσε η παρέα μου και πιστεύω πως χαιρόταν όταν μ' έβλεπε να έρχομαι για λίγο καιρό. Όταν του είπα πως βρισκόμουν εδώ για να γράψω το επόμενο μυθιστόρημά μου, άρχισε να μου λέει αμέσως για το δικό του. Κατέβαλλε κάθε δυνατή προσπάθεια, αλλά δυσκολευόταν πολύ να προχωρήσει την ιστορία του. Κουβαλούσε παντού μαζί του ένα μεγάλο τετράδιο σπιράλ πάνω στο οποίο είχε γράψει με μαρκαδόρο *Τετράδιο νούμερο 1*, κάτι που άφηνε να εννοηθεί πως θα ακολουθούσαν κι άλλα. Τον έβλεπα διαρκώς σκυμμένο πάνω απ' αυτό: απ' το πρωί, στη βεράντα του σπιτιού του, στο τραπέζι της κουζίνας του· τον είχα συναντήσει αρκετές φορές σε μια καφετέρια στο κέντρο συγκεντρωμένο στο κείμενό του. Αντιθέτως, εκείνος μ' έβλεπε να κάνω περιπάτους, να κολυμπάω στη λίμνη, να πηγαίνω στην παραλία, να κάνω τζόκινγκ. Τα βράδια, ερχόταν και μου χτυπούσε το κουδούνι φέρνοντας παγωμένες μπίρες. Τις πίναμε στη βεράντα μου, παίζοντας σκάκι κι ακούγοντας μουσική. Πίσω μας, το θεϊκό τοπίο της λίμνης και οι φοίνικες που έπαιρναν ροζ

αποχρώσεις το ηλιοβασίλεμα. Ανάμεσα σε δυο κινήσεις, με ρωτούσε, χωρίς να παίρνει τα μάτια του απ' τη σκακιέρα:

«Λοιπόν, Μάρκου; Το βιβλίο σου;».

«Προχωράει, Λίο. Προχωράει».

Είχαν περάσει δυο βδομάδες από τότε που είχα έρθει, όταν ένα βράδυ, τη στιγμή που μου έτρωγε τον πύργο, σταμάτησε ξαφνικά και με ρώτησε, με ύφος αναπάντεχα εκνευρισμένο:

«Για να γράψεις το καινούριο σου βιβλίο δεν ήρθες εδώ;».

«Ναι. Γιατί;»

«Επειδή δεν κάνεις τίποτα κι αυτό με τσαντίζει».

«Τι σε κάνει να πιστεύεις πως δεν κάνω τίποτα;»

«Το βλέπω! Όλη τη μέρα ρεμβάζεις, αθλείσαι και κοιτάς τα σύννεφα. Είμαι εβδομήντα οκτώ χρονών, κι εγώ θα 'πρεπε να 'μαι αυτός που χαζολογάει, ενώ εσύ, που μόλις έχεις περάσει τα τριάντα, θα 'πρεπε να σκοτώνεσαι στη δουλειά!»

«Τι είναι αυτό που σε τσαντίζει πραγματικά, Λίο; Το βιβλίο μου ή το δικό σου;»

Είχα πετύχει ακριβώς τον στόχο. Μαλάκωσε:

«Απλά θα 'θελα να ξέρω πώς το κάνεις. Το μυθιστόρημά μου δεν προχωράει. Είμαι περίεργος να μάθω πώς δουλεύεις».

«Κάθομαι σε τούτη τη βεράντα και σκέφτομαι. Και, πιστέψέ με, αυτό θέλει πολλή δουλειά. Εσύ γράφεις για να απασχολείς το μυαλό σου. Δεν είναι το ίδιο».

Μετακίνησε τον αξιωματικό του και απείλησε τον βασιλιά μου.

«Δεν μπορείς να μου δώσεις καμιά καλή ιδέα για το μυθιστόρημά μου;»

«Αδύνατον».

«Γιατί;»

«Πρέπει να τη βρεις μόνος σου».

«Φρόντισε πάντως να μη μιλήσεις για το Μπόκα Ρέιτον στο βιβλίο σου, σε παρακαλώ. Δεν έχω καμία όρεξη όλοι σου οι αναγνώστες να έρχονται και να ξεροσταλιάζουν εδώ για να δουν πού μένεις;».

Χαμογέλασα και είπα:

«Δεν πρέπει να ψάχνουμε εμείς την ιδέα, Λίο. Η ιδέα πρέπει να έρθει σ' εμάς από μόνη της. Η ιδέα είναι ένα γεγονός που μπορεί να συμβεί ανά πάσα στιγμή».

Πού να φανταζόμουν την ώρα που ξεστόμιζα τούτες τις λέξεις πως αυτό ακριβώς θα γινόταν; Είδα στην όχθη της λίμνης τη φιγούρα ενός σκύλου που περιπλανιόταν. Ήταν μωδής αλλά αδύνατος, είχε μυτερά αυτιά και τη μουσούδα του χωμένη στο χορτάρι. Κανείς δεν περπατούσε δίπλα του.

«Θα 'λεγε κανείς πως ο σκύλος αυτός είναι μόνος» είπα.

Ο Χόροβιτς σήκωσε το κεφάλι και κοίταξε το περιπλανώμενο σκυλί.

«Δεν έχει αδέσποτα εδώ» δήλωσε.

«Δεν είπα πως είναι αδέσποτος. Είπα πως περιπλανιέται μόνος».

Αγαπώ πολύ τα σκυλιά. Σηκώθηκα απ' την καρέκλα μου, έβαλα τα χέρια γύρω απ' το στόμα και σφύριξα για να τον κάνω να πλησιάσει. Ο σκύλος τέντωσε τ' αυτιά του. Σφύριξα άλλη μια φορά κι εκείνος ήρθε τρέχοντας.

«Είσαι τρελός» γρύλισε ο Λίο. «Ποιος σου είπε ότι αυτό το σκυλί δεν είναι λυσσασμένο; Σειρά σου να παίξεις».

«Κανείς» του απάντησα, μετακινώντας αφηρημένα τον πύργο μου.

Ο Χόροβιτς έφαγε τη βασιλίσσά μου για να με τιμωρήσει για την αυθάδειά μου.

Ο σκύλος πλησίασε στη βεράντα. Κάθισα στις φτέρνες μου δίπλα του. Ήταν ένα αρκετά μεγάλο αρσενικό, με σκουρόχρωμο τρίχωμα, μαύρο περίγραμμα γύρω απ' τα μάτια και μακριά μουστάκια φώκιας. Κόλλησε το κεφάλι του πάνω μου κι εγώ τον χάιδεψα. Έδειχνε πολύ γλυκός. Ένιωσα αμέσως να δημιουργείται μια συμπάθεια μεταξύ μας, κάτι σαν κεραυνοβόλος έρωτας, κι όσοι ξέρουν από σκυλιά θα με καταλάβουν. Δεν είχε περιλαίμιο, καμία ταυτότητα πάνω του.

«Το 'χεις ξαναδεί αυτό το σκυλί;» ρώτησα τον Λίο.

«Ποτέ».

Ο σκύλος, αφού εξερεύνησε πρώτα τη βεράντα, έφυγε χωρίς να μπορέσω να τον κρατήσω και χάθηκε ανάμεσα στους φοίνικες και τους θάμνους.

«Δείχνει να ξέρει πού πηγαίνει» μου είπε ο Χόροβιτς. «Μάλλον είναι το σκυλί κάποιου γείτονα».

Είχε κουφόβραση εκείνο το βράδυ. Την ώρα που έφυγε ο Λίο, παρά το σκοτάδι που είχε πέσει καταλάβαινε κανείς πως ο ουρανός ήταν απειλητικός. Δεν άργησε να ξεσπάσει άγρια μπόρα που εξαπέλυσε εντυπωσιακές αστραπές πίσω από τη λίμνη, κι έπειτα άνοιξαν οι ουρανοί κι άρχισε να πέφτει καταρρακτώδης βροχή. Γύρω στα μεσάνυχτα, κι ενώ διάβαζα στο σαλόνι, άκουσα γαβγίσματα από τη βεράντα. Πήγα να δω τι συμβαίνει κι από το τζάμι της μπαλκονόπορτας είδα το σκυλί, μούσκεμα, σε άθλια κατάσταση. Του άνοιξα κι αυτό μπήκε αμέσως στο σπίτι. Με κοίταξε με ύφος ικετευτικό.

«Εντάξει, μπορείς να μείνεις» του είπα.

Του έβαλα να φάει και να πιει σε δυο γαβάθες, αυτοσχεδιαζοντας με κάτι κατσαρόλες, κάθισα δίπλα του για να τον στεγνώσω με μια μεγάλη πετσέτα κι έπειτα μείναμε να κοιτάμε τη βροχή που έτρεχε σε ρυάκια πάνω στο τζάμι.

Πέρασε τη νύχτα σπίτι μου. Όταν ξύπνησα το άλλο πρωί, τον βρήκα να κοιμάται με την ησυχία του στα πλακάκια της κουζίνας. Του έφτιαξα ένα λουρί από σπάγκο, μέτρο καθαρά προληπτικό, εφόσον με ακολουθούσε υπάκουα, και φύγαμε προς αναζήτηση του ιδιοκτήτη του.

Ο Λίο έπινε τον καφέ του στην μπροστινή βεράντα του, με το Τετράδιο νούμερο 1 ανοιχτό μπροστά του σε μια σελίδα απελπιστικά λευκή.

«Τι στα κομμάτια κάνεις μ' αυτό το σκυλί, Μάρκου;» με ρώτησε όταν με είδε να βάζω τον σκύλο στο πορτμπαγκάζ του αυτοκινήτου μου.

«Τον βρήκα στη βεράντα μου τη νύχτα. Μ' αυτή την μπόρα, τον έβαλα σπίτι. Νομίζω πως έχει χαθεί».

«Και πού πηγαίνεις;»

«Να βάλω μια αγγελία στο σουπερμάρκετ».

«Τελικά, δε δουλεύεις ποτέ λοιπόν».

«Αυτή τη στιγμή, δουλεύω».

«Πρόσεχε μη ρέψεις στη δουλειά!»

«Θα προσέχω».

Αφού έβαλα λοιπόν αγγελίες στα δυο πιο κοντινά σουπερμάρκετ, πήγα για λίγο έναν περίπατο με τον σκύλο στον κεντρικό δρόμο του Μπόκα Ρέιτον, με την ελπίδα πως κάποιος θα τον αναγνώριζε. Τίποτα όμως. Τελικά πήγα στο αστυνομικό τμήμα, απ' όπου και με έστειλαν σ' ένα κτηνιατρείο. Μερικές φορές τα σκυλιά έχουν πάνω τους μικροτσιπ μέσω του οποίου μπορεί να τα βρει ο ιδιοκτήτης τους. Όμως δεν ήταν αυτή η περίπτωση του και ο κτηνίατρος στάθηκε ανίκανος να με βοηθήσει. Μου πρότεινε να τον πάω στη μάντρα για τα αδέσποτα, αλλά εγώ δε θέλησα, κι έτσι επέστρεψα σπίτι παρέα με τον καινούριο μου σύντροφο, που ήταν, οφείλω να πω, παρά το επιβλητικό του μέγεθος, ιδιαίτερα γλυκός και υπάκουος.

Ο Λίο μού είχε στήσει καρτέρι στη βεράντα του. Όταν με είδε να καταφτάνω, έτρεξε προς το μέρος μου κρατώντας ψηλά στον αέρα κάτι σελίδες που είχε μόλις τυπώσει. Πρόσφατα είχε ανακαλύψει τη μαγεία της μηχανής αναζήτησης του Google κι έτσι πληκτρολογούσε εκεί κάθε τρεις και λίγο ό,τι του περνούσε απ' το μυαλό. Για έναν πανεπιστημιακό σαν αυτόν, που είχε περάσει ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής του στις βιβλιοθήκες ψάχνοντας αναφορές, η μαγεία των αλγόριθμων του προκαλούσε ιδιαίτερη εντύπωση.

«Έκανα μια μικρή έρευνα» μου είπε σαν να είχε μόλις βρει λύση στην υπόθεση Κέννεντυ και δίνοντάς μου να δω τις δεκάδες σελίδες που θα με ανάγκαζαν σύντομα να τον βοηθήσω να αλλάξει το μελάνι στον εκτυπωτή του.

«Και τι ανακαλύψατε, κύριε καθηγητά;»

«Τα σκυλιά πάντα βρίσκουν το σπίτι τους. Μερικά διανύουν χιλιάδες χιλιόμετρα για να γυρίσουν πίσω».

«Τι με συμβουλεύεις λοιπόν να κάνω;»

Πήρε ύφος σοφού γέροντα.

«Ακολούθησε εσύ το σκυλί αντί να το αναγκάζεις να σ' ακολουθεί. Αυτό ξέρει πού πάει, εσύ όχι».

Ο γείτονάς μου δεν είχε άδικο. Αποφάσισα να βγάλω το λουρί από τον λαιμό του σκύλου και να τον αφήσω να περιπλανηθεί. Έφυγε καλπάζοντας, αρχικά κοντά στη λίμνη κι έπειτα μέσα από ένα μονοπάτι για πεζούς. Διασχίσαμε ένα γήπεδο γκολφ και φτάσαμε σε μια άγνωστη σ' εμένα συνοικία με βίλες, πάνω από έναν κολπίσκο. Ο σκύλος ακολούθησε τον δρόμο, έστριψε δυο φορές δεξιά και τελικά σταμάτησε μπροστά σε μια καγκελόπορτα πίσω από την οποία είδα ένα υπέροχο σπίτι. Κάθισε στα πίσω πόδια του κι άρχισε να γαβγίζει. Χτύπησα το θυροτηλέφωνο. Μια γυναικεία φωνή μού απάντησε κι εγώ είπα ότι βρήκα τον σκύλο της. Η καγκελόπορτα άνοιξε και το σκυλί άρχισε να τρέχει προς τη βίλα, φανερά ευτυχισμένο που γύρισε πίσω στο σπίτι του.

Το ακολούθησα. Μια γυναίκα εμφανίστηκε στο πλατύσκαλο και το σκυλί αμέσως όρμησε πάνω της με φόρα από τη μεγάλη του χαρά. Την άκουσα να το αποκαλεί με το όνομά του. «Δούκας». Έκαναν διάφορες γλύκες και αγαπούλες, ενώ εγώ πλησίασα κι άλλο. Κι έπειτα εκείνη ανασήκωσε το κεφάλι της κι εγώ έμεινα στήλη άλατος.

«Αλεξάντρα;» ψέλλισα με τα πολλά.

«Μάρκους;»

Της φαινόταν απίστευτο, όσο και σ' εμένα.

Πάνω από επτά χρόνια μετά την τραγωδία που μας είχε χωρίσει, την ξανάβρισκα. Άνοιξε διάπλατα τα μάτια της και επανέλαβε, αναφωνώντας ξαφνικά:

«Εσύ είσαι, Μάρκους;».

Παρέμεινα ακίνητος, άφωνος.

Εκείνη έτρεξε προς το μέρος μου.

«Μάρκους!»

Ορμώμενη από αυθόρμητη τρυφερότητα, έπιασε το πρόσω-

πό μου στα χέρια της. Σαν να μην το πίστευε ούτε εκείνη και να 'θελε να βεβαιωθεί πως ήταν αλήθεια. Δεν κατόρθωνα να βγάλω λέξη.

«Μάρκους» είπε «δεν μπορώ να πιστέψω πως είσαι εσύ».

*

Αν κάποιος δε ζει σε σπηλιά, δεν μπορεί παρά να έχει ακουστά την Αλεξάντρα Νέβιλ, την πιο δημοφιλή μουσικό και τραγουδοποιό των τελευταίων χρόνων. Ήταν το είδωλο που περίμενε ολόκληρο το έθνος εδώ και πολύ καιρό, εκείνη που είχε κάνει τη δισκογραφία να πάρει ξανά τα πάνω της. Τα τρία άλμπουμ της είχαν πουλήσει είκοσι εκατομμύρια αντίτυπα· δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, βρισκόταν ανάμεσα στις σημαντικότερες προσωπικότητες που είχε επιλέξει το περιοδικό *Time* και η προσωπική της περιουσία υπολογιζόταν στα εκατόν πενήντα εκατομμύρια δολάρια. Το κοινό τη λάτρευε, οι κριτικοί την εκθείαζαν. Οι νεότεροι την αγαπούσαν, οι μεγαλύτεροι το ίδιο. Όλος ο κόσμος την αγαπούσε, σε σημείο που μου φαινόταν πως η Αμερική ζούσε μονάχα μ' αυτές τις τέσσερις συλλαβές, που τις επαναλάμβανε ρυθμικά, με αγάπη και θέρμη: Α-λε-ξά-ντρα.

Είχε δεσμό μ' έναν παίκτη του χόκεϊ που καταγόταν απ' τον Καναδά, τον Κέβιν Λεζάντρ, ο οποίος εκείνη τη στιγμή εμφανίστηκε πίσω της.

«Βρήκατε τον Δούκα! Από χτες τον φάχναμε! Η Άλεξ είχε αναστατωθεί πολύ. Ευχαριστούμε!»

Μου άπλωσε το χέρι του να με χαιρετήσει. Είδα τον δικέφαλό του να σφίγγεται την ώρα που μου έλιωνε τα δάχτυλα. Είχα δει τον Κέβιν μονάχα στα ταμπλόιντ, που δεν έπαυαν να σχολιάζουν τη σχέση του με την Αλεξάντρα. Είχε μια αυθάδικη ομορφιά. Με κοίταξε επίμονα μια στιγμή, με ύφος γεμάτο περιέργεια, και μου είπε:

«Κάπου σας ξέρω;».

«Με λένε Μάρκους. Μάρκους Γκόλντμαν».

«Ο συγγραφέας, έτσι δεν είναι;»

«Ακριβώς».

«Διάβασα το τελευταίο σας βιβλίο. Η Αλεξάντρα μου το σύστησε, της αρέσουν πολύ τα βιβλία σας».

Μου φαινόταν απίστευτο αυτό που συνέβαινε. Μόλις είχα ξαναβρεί την Αλεξάντρα, στο σπίτι του φίλου της. Ο Κέβιν, που δεν είχε καταλάβει τι γινόταν, μου πρότεινε να μείνω για φαγητό, κάτι που δέχτηκα μετά χαράς.

Ψήσαμε κάτι πελώριες μπριζόλες σ' ένα τεράστιο μπάρμπεκιου που βρισκόταν στη βεράντα. Δεν είχα παρακολουθήσει τις τελευταίες εξελίξεις στην καριέρα του Κέβιν, νόμιζα πως έπαιζε ακόμα ως αμυντικός στους Νάσβιλ Πριντέιτορς, αλλά είχε μεταπηδήσει στους Πάνθηρες της Φλόριντα στη διάρκεια των καλοκαιρινών μεταγραφών. Το σπίτι αυτό ήταν δικό του. Έμενε πια στο Μπόκα Ρέιτον και η Αλεξάντρα είχε επωφεληθεί από ένα διάλειμμα από την ηχογράφηση του καινούριου της άλμπουμ για να έρθει να τον δει.

Μονάχα στο τέλος του δείπνου ο Κέβιν συνειδητοποίησε πως γνωριζόμασταν καλά με την Αλεξάντρα.

«Απ' τη Νέα Υόρκη είσαι;» με ρώτησε.

«Ναι. Εκεί μένω».

«Και τι σ' έφερε στη Φλόριντα;»

«Τα τελευταία χρόνια έχω έρθει αρκετές φορές. Ο θεός μου έμενε στο Κόκονατ Γκρόουβ, τον επισκεπτόμουν συχνά. Μόλις αγόρασα ένα σπίτι στο Μπόκα Ρέιτον, εδώ κοντά. Ήθελα ένα ήσυχο μέρος για να γράψω».

«Τι κάνει ο θεός σου;» με ρώτησε η Αλεξάντρα. «Δεν ήξερα πως είχε φύγει απ' τη Βαλτιμόρη».

Απέφυγα να απαντήσω και της είπα μονάχα:

«Έφυγε από τη Βαλτιμόρη μετά την τραγωδία».

Ο Κέβιν μάς σημάδεψε με την άκρη του πιρουνιού του χωρίς καν να το καταλάβει.

«Ονειρεύομαι ή εσείς οι δύο γνωρίζετε;» ρώτησε.

«Έζησα μερικά χρόνια στη Βαλτιμόρη» είπε η Αλεξάντρα.

«Κι ένα κομμάτι της οικογένειάς μου ζούσε στη Βαλτιμόρη» συνέχισα εγώ. «Ο θεός που λέγαμε, με τη γυναίκα του και τα ξαδέλφια μου. Έμεναν στην ίδια γειτονιά με την Αλεξάντρα και την οικογένειά της».

Η Αλεξάντρα θεώρησε καλό να μη δώσουμε περισσότερες λεπτομέρειες κι αλλάξαμε θέμα. Μετά το φαγητό, καθώς είχα έρθει με τα πόδια, μου πρότεινε να με πάει ως το σπίτι.

Μόνος στο αυτοκίνητο μαζί της, ένιωσα πως υπήρχε αμηχανία ανάμεσά μας. Τελικά της είπα:

«Είναι τρελό, έπρεπε ο σκύλος σου να έρθει σπίτι μου...».

«Το σκάει συχνά» απάντησε.

Είπα, αστειευόμενος καχύποπτα:

«Μπορεί να μη συμπαθεί τον Κέβιν».

«Μην αρχίζεις, Μάρκους».

Ο τόνος της φωνής της ήταν αδιάλλακτος.

«Μη γίνεσαι έτσι, Άλεξ...»

«Πώς έτσι;»

«Ξέρεις πολύ καλά τι θέλω να πω».

Σταμάτησε απότομα στη μέση του δρόμου και κάρφωσε τα μάτια της στα δικά μου.

«Γιατί μου το 'κανες αυτό, Μάρκους;»

Το βλέμμα της μου ήταν αβάσταχτο. Φώναξε:

«Με παράτησες!».

«Λυπάμαι! Είχα τους λόγους μου».

«Τους λόγους σου; Δεν είχες κανέναν λόγο να τα τινάξεις όλα στον αέρα!»

«Αλεξάντρα... εκείνοι πέθαναν!»

«Και φταίω εγώ γι' αυτό;»

«Όχι» απάντησα. «Λυπάμαι. Λυπάμαι για όλα».

Έπεσε βαριά σιωπή. Οι μόνες λέξεις που είπα ήταν για να την καθοδηγήσω στον δρόμο. Όταν φτάσαμε μπροστά στο σπίτι, εκείνη μου είπε:

«Ευχαριστώ για τον Δούκα».

«Θα 'θελα πολύ να σε ξαναδώ».

«Νομίζω πως είναι καλύτερα να μην το συνεχίσουμε. Μην ξανάρθεις, Μάρκους».

«Στο σπίτι του Κέβιν;»

«Στη ζωή μου, γενικά. Μην ξανάρθεις στη ζωή μου, σε πα-
ρακαλώ».

Κι έφυγε.

Δεν είχα διάθεση να μπω στο σπίτι. Τα κλειδιά του αυτοκι-
νήτου βρίσκονταν στην τσέπη μου κι αποφάσισα να πάω μια
βόλτα. Οδηγήσα ως το Μαϊάμι και χωρίς να το σκεφτώ διέσχι-
σα την πόλη ως την ήσυχη συνοικία του Κόκονατ Γκρόουβ και
πάρκαρα μπροστά στο σπίτι του θείου μου. Ο καιρός ήταν πο-
λύ γλυκός και βγήκα απ' το αυτοκίνητο. Στηρίχτηκα με την πλά-
τη στο αμάξι μου κι έμεινα έτσι αρκετή ώρα κοιτάζοντας το
σπίτι. Μου φαινόταν λες κι ο θείος μου ο Σαούλ ήταν εκεί, σαν
να μπορούσα να νιώσω την παρουσία του. Επιθυμούσα να ξα-
νανταμώσω μαζί του, αλλά υπήρχε ένας μονάχα τρόπος για να
γίνει αυτό. Να γράψω.

*

Ο Σαούλ Γκόλντμαν ήταν αδελφός του πατέρα μου. Πριν από
την τραγωδία, πριν από τα γεγονότα που ετοιμάζομαι να διη-
γηθώ, ήταν –για να χρησιμοποιήσω τα λόγια του παππού και
της γιαγιάς– ένας πολύ σημαντικός άνθρωπος. Δικηγόρος, ο οποίος
διηύθυνε ένα από τα πιο φημισμένα γραφεία της Βαλτιμόρης
και που, χάρη στην πείρα του, το όνομά του ήταν συνδεδεμένο
με τις πιο γνωστές υποθέσεις ολόκληρου του Μέρυλαντ. Εκεί-
νος είχε αναλάβει την υπόθεση Ντομινίκ Περνέλ. Εκείνος είχε
αναλάβει την υπόθεση της πόλης της Βαλτιμόρης εναντίον του
Μόρρις. Εκείνος είχε αναλάβει την υπόθεση των παράνομων
πωλήσεων του Σάνριτζ. Όλοι τον ήξεραν στη Βαλτιμόρη. Έγρα-
φαν γι' αυτόν οι εφημερίδες, έβγαινε στην τηλεόραση, και θυ-
μάμαι πόσο εντυπωσιακά τα έβρισκα όλα αυτά κάποτε. Είχε
παντρευτεί τη νεανική του αγάπη, εκείνη που είχε γίνει για μέ-

να η θεία Ανίτα. Στα παιδικά μου μάτια, ήταν η πιο όμορφη απ' όλες τις γυναίκες και η πιο γλυκιά απ' όλες τις μητέρες. Γιατρός κι ένα από τα σημαντικότερα στελέχη του ογκολογικού τμήματος του νοσοκομείου Τζονς Χόπκινς, που ήταν από τα πιο φημισμένα της χώρας. Είχαν αποκτήσει μαζί ένα θαυμάσιο παιδί, τον Χίλλελ, ένα καλοσυνάτο αγόρι, προικισμένο με μια ευφυΐα σαφώς ανώτερη· είχαμε διαφορά ηλικίας μόλις μερικούς μήνες και αγαπιόμασταν σαν αδέρφια.

Οι καλύτερες στιγμές των νεανικών μου χρόνων ήταν αυτές που πέρασα μαζί τους και για πολύ καιρό στο άκουσμα και μόνο του ονόματός τους τρελαινόμουν από περηφάνια και ευτυχία. Απ' όλες τις οικογένειες που είχα γνωρίσει ως τότε, απ' όλους τους ανθρώπους που είχα συναντήσει, εκείνοι μου φαίνονταν οι καλύτεροι: οι πιο ευτυχισμένοι, οι πιο ολοκληρωμένοι, οι πιο φιλόδοξοι, οι πιο σεβαστοί. Για πολύ καιρό, η ζωή δεν επρόκειτο να με διαψεύσει. Ήταν άνθρωποι άλλων διαστάσεων. Με γοήτευε ο τρόπος με τον οποίο ζούσαν τη ζωή τους, με θάμπωνε η λάμψη τους, με καθήλωνε η άνεσή τους. Θαύμαζα την εξωτερική τους εμφάνιση, την παρουσία τους, την κοινωνική τους θέση. Το πελώριο σπίτι τους, τα πολυτελή τους αυτοκίνητα, το εξοχικό τους στα Χάμπτονς, το διαμέρισμά τους στο Μαϊάμι, τις παραδοσιακές τους διακοπές για σκι τον Μάρτιο στο Γουίστλερ, στη Βρετανική Κολομβία. Την απλότητά τους, την ευτυχία τους. Την καλοσύνη που μου έδειχναν. Την υπέροχη ανωτερότητά τους που σ' έκανε να τους θαυμάζεις αυθόρμητα. Δεν προκαλούσαν φθόνο: παραήταν άφθαστοι για να τους ζηλέψει κανείς. Ήταν ευλογημένοι απ' τους θεούς. Για πολύ καιρό, πίστευα πως δε θα τους συνέβαινε ποτέ κακό. Για πολύ καιρό, πίστευα πως θα ζούσαν αιώνια.